

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра журналістики та українознавства

06-10-68М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи з
навчальної дисципліни «**Менеджмент і маркетинг ЗМІ**» для
здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Журналістика»
спеціальності 061 «Журналістика»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 3
від 22 листопада 2021 року

Рівне – 2021

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент і маркетинг ЗМІ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Сухаревська Г. В., Шийка С. В., Назарук В. М. – Рівне : НУВГП, 2021. – 14 с.

Укладачі: Сухаревська Г. В., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики та українознавства; Шийка С. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та українознавства; Назарук В. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та українознавства.

Відповідальний за випуск: Малевич Л. Д., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики та українознавства.

Керівник групи забезпечення спеціальності 061 Журналістика

Супрун В. М.

© Г. В. Сухаревська, С. В. Шийка,
Назарук В. М., 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

I. Вступ	4
II. Теми практичних занять	6
Тема 1. Менеджмент в мас-медіа як наука, мистецтво управління та навчальна дисципліна	7
Тема 2. Інформаційний ринок та форми організації медіа бізнесу.....	7
Тема 3. Теорії мотивації та особливості їх реалізації в практиці мас-медіа	8
Тема 4. Організація медіа як система	9
Тема 5. Медіамаркетинг і моделі маркетингової діяльності	9
Тема 6. Маркетингові стратегії в сфері медіа	10
Тема 7. Основні моделі дистрибуції в медіасфері.....	11
III. Рекомендована література	12

I. Вступ

Навчальна дисципліна «Менеджмент і маркетинг ЗМІ» передбачає ознайомлення студентів із основними складниками комплексу менеджменту і маркетингу з урахуванням сучасного стану й тенденцій розвитку українського й міжнародного медіаринків, а також вивчення маркетингових досліджень як бази для розробки стратегічних і тактичних рішень, типології маркетингових стратегій на медіаринках та їх зв'язків із бізнес-стратегіями компаній, особливостей брендингу у сфері мас-медіа з урахуванням специфіки брендів корпоративного рівня (медіахолдингів, телерадіокомпаній тощо), брендів ЗМІ, брендів їх медіапродукції, ключових рішень у сфері цінової політики споживчого й рекламного ринків, особливостей організації дистрибуції медіапродукції з урахуванням мінливого медійного середовища.

Мета вивчення дисципліни «Менеджмент і маркетинг ЗМІ» — формувати у студентів-журналістів теоретичні знання про особливості управлінської діяльності медіа як соціальної системи та виробництва, про маркетингові завдання медіапідприємств, засоби й інструменти їх розв'язання, медіабрендинг, особливості дистрибуції медіапродукції; поєднати оволодіння теорії з виробленням навичок практичного застосування прийомів і засобів менеджменту й маркетингу.

Основні завдання:

- ознайомити студентів-журналістів із поняттям «медіаменеджмент»;
- структурувати накопичений в країні та за її межами досвід роботи у сфері менеджменту медіа;
- висвітлити особливості реалізації концепцій та принципів менеджменту в медіа;
- висвітлити завдання медіаменеджменту;
- забезпечити осмислення студентами стилів керівництва;
- основних умінь і професійних якостей керівника особистісно зумовлених правил менеджменту;

- ґрунтовно висвітлити чільні прийоми, засоби здійснення менеджменту в медіа;
- формувати комплексні уявлення про маркетингові завдання медіапідприємств;
- розвивати навички стратегічного маркетингового аналізу й планування;
- формувати й розвивати навчальні компетенції в галузі брендингу;
- формувати вміння розробки комунікаційних кампаній із просування ЗМІ та їх продуктів на медіаринку;
- формувати уявлення про практику дистрибуції медіапродукції, принципи ціноутворення.

Методичні вказівки містять повний перелік змістових модулів, тем і питань із курсу, які має опрацювати студент, список рекомендованої літератури. Плани практичних занять згруповано за змістовими модулями і темами. До плану кожного практичного заняття додано перелік основної літератури та запитання і завдання для самоконтролю.

II. Теми практичних занять

Загальна кількість годин – 120.

Лекції – 28.

Практичні заняття – 14.

Самостійна робота – 78.

№ з/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин
1.	Менеджмент в мас-медіа як наука, мистецтво управління та навчальна дисципліна	2
2.	Інформаційний ринок та форми організації медіа бізнесу	2
3.	Теорії мотивації та особливості їх реалізації в практиці мас-медіа	2
4.	Організація медіа як система	2
5.	Медіамаркетинг і моделі маркетингової діяльності	2
6.	Маркетингові стратегії в сфері медіа	2
7.	Основні моделі дистрибуції в медіа сфері	2
	Разом	14

Змістовий модуль 1. Медіаменеджмент

Тема 1. Менеджмент в мас-медіа як наука, мистецтво управління та навчальна дисципліна

План

1. Предмет, структура і завдання курсу «Менеджмент і маркетинг ЗМІ».
2. Поняття про медіаменеджмент.
3. Основні напрями вивчення медіаменеджменту.

Рекомендована література

[1, 2, 4, 9, 10, 26]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Окресліть предмет курсу «Менеджмент і маркетинг ЗМІ». Яка мета і завдання курсу?
2. Розкрийте суть поняття «медіаменеджмент».
3. Схарактеризуйте основні напрями вивчення медіа менеджменту.

Тема 2. Інформаційний ринок та форми організації медіабізнесу

План

1. Журналістська інформація як товар.
2. Закономірності формування й розвитку інформаційного ринку.
3. Аспекти й структура інформаційного ринку в Україні.
4. Форми організації українського медіабізнесу.

Рекомендована література

[1, 2, 4, 9,10, 26]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. У чому суть поняття «інформаційний продукт»? Поміркуйте, які якості роблять цей продукт цінним для споживача?
2. Визначте і назвіть основні чинники, які впливають на ринок.
3. Підготуйте презентацію на тему: «Сучасний стан медіабізнесу України».

Тема 3. Теорії мотивації та особливості їх реалізації в практиці мас-медіа

План

1. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу.
2. Теорія ERG К. Альдерфера.
3. Теорія набутих потреб Д. МакКлелланда.
4. Двофакторна теорія Ф. Герцберга.
5. Сучасні підходи управління персоналом.

Рекомендована література

[1, 2, 3, 4, 11, 18, 26]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Схарактеризуйте теорію ієрархії потреб А. Маслоу. У чому полягає її специфіка? Відповідь обґрунтуйте.
2. Розкрийте особливості теорії ERG К. Альдерфера.
3. У чому суть теорії набутих потреб Д. МакКлелланда.

4. Дайте характеристику двофакторної теорії Ф. Герцберга.
5. Назвіть та схарактеризуйте сучасні підходи управління персоналом (письмово).

Тема 4. Організація медіа як система

План

1. Поняття про організаційну систему.
2. Зовніше й внутрішнє середовище організаційної системи.
3. Організація як система процесів.
4. Система законів організації медіа.

Рекомендована література

[1, 2, 9, 10, 26]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. У чому полягає суть поняття «організаційна система»?
2. Що таке зовніше й внутрішнє середовище організаційної системи? Відповідь обґрунтуйте.
3. Доведіть, що організація є системою процесів. Наведіть аргументи письмово.
4. Схарактеризуйте основні закони організації медіа.

Змістовий модуль 2. Медіамаркетинг

Тема 5. Медіамаркетинг і моделі маркетингової діяльності

План

1. Поняття про медіамаркетинг.
2. Моделі маркетингової діяльності.
3. Операційний і стратегічний маркетинг.

4. Мас-медіа як засіб реалізації маркетингових завдань і об'єкт маркетингової діяльності.

Рекомендована література

[3, 5, 17, 22, 33]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Що таке медіамакетинг?
2. Назвіть і схарактеризуйте основні моделі маркетингової діяльності.
3. Розмежуйте поняття операційний і стратегічний маркетинг.
4. Чому, на вашу думку, мас-медіа є засобом реалізації маркетингових завдань?
5. Назвіть і схарактеризуйте об'єкт маркетингової діяльності.

Тема 6. Маркетингові стратегії в сфері медіа

План

1. Зміст і основні елементи маркетингової стратегії.
2. Концепція медіа як основа її маркетингової стратегії.
3. Місія, мета, задачі медіапідприємств.
4. Основні методи й етапи розробки маркетингової стратегії.

Рекомендована література

[3, 5, 17, 22, 33]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст і основні елементи маркетингової стратегії.

2. Чому концепція медіа є основою її маркетингової стратегії? Відповідь обґрунтуйте.
3. Яка основна місія, мета та завдання медіа підприємств?
4. Сформулюйте основні методи й етапи розробки маркетингової стратегії.

Тема 7. Основні моделі дистрибуції в медіасфері

План

1. Дистрибуція в системі маркетингу медіакомпаній.
2. Канали дистрибуції в медіабізнесі: інтенсивна, селективна, ексклюзивна.
3. Управління життєвим циклом медіапродукта.

Рекомендована література

[3, 5, 17, 22, 33]

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Розкажіть про дистрибуцію в системі маркетингу медіакомпаній.
2. Схарактеризуйте основні канали дистрибуції в медіа бізнесі (інтенсивну, селективну, ексклюзивну).
3. Як здійснюється управління життєвим циклом медіапродукта?

IV. Рекомендована література

Базова

1. Алан Б. Альбарран Менеджмент електронних ЗМІ. Київ : Наука, 2009.
2. Андрушків Б. Основи менеджменту. Львів : Світ, 1995. 294 с.
3. Бердышев С.Н. Информационный маркетинг. Москва : Дашков и Ко, 2009. 216 с.
4. Борисевич Є. Г., Жуковська Л. Е. Менеджмент в телекомунікація : навч. посіб. Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова.
5. Єжова Л. Ф. Інформаційний маркетинг : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. С. 5–20.
6. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 352 с.
7. Недопитанский М. Журналістський менеджмент. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 1999. 41 с.
8. Ситник О. Основні принципи формування стратегії розвитку новинного порталу в мережі Інтернет. *Вісник Книжкової палати*. 2014. № 10. С. 23-26.
9. Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси : 2-ге вид., перероб. і доп. / за ред. В. Іванова та Н. Ланге. Київ : ЦВП, АУП, 2008. 300 с.
10. Форменко В. К. Журналістський менеджмент: методичні матеріали для студентів із спеціальності «Журналістика». Харків : 2007. 23 с.

Допоміжна

11. Айрис А., Бюген Ж. Управление медиакомпаниями. Москва : ИД «Университетская книга», 2010.

12. Вей У. Організаційно-економічні аспекти діяльності редакції друкованого засобу масової інформації. URL : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2020>
13. Литовченко І. Л. Інтернет-маркетинг : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 186 с.
14. Мудра І. М. Маркетингові стратегії регіональних газет як інструментарій завоювання популярності (на прикладі газет «Високий № 3–4–Замок» і «Експрес»). *Поліграфія і видавнича справа випуск*. 2013. № 63–64. URL : http://www.uad.lviv.ua/uploads/book/pivs/Polihraf_63_64.pdf
15. Назаров М. М. Зарубежные рынки телевизионной рекламы: сравнительное исследование. Москва : ООО «НИПКЦ Восход-А», 2011.
16. Основы медиабизнеса / Под редакцией Е. Л. Варгановой. Москва : Аспект Пресс, 2009.
17. Петренко В. Р., Кротюк І. Г., Костенко О. П. Інформаційні системи і технології маркетингу : навч. посіб. Київ : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. 464с.
18. Передовые подходы к стратегии бизнеса / Harvard Business Review. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2007.
19. Перси Л. Элиот Р. Стратегическое планирование рекламных кампаний. Москва : ИД Гребенникова, 2008.
20. Портер М. Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2007.
21. Портер М. Конкуренция. Москва : Вильямс, 2010.
22. Романов, А. А. Маркетинговые коммуникации. Вузовский учебник, 2011. 383 с.
23. Стюарт Д. Война за империю Disney. Москва : Альпина Бизнес Букс, 2006.
24. Тангейт М. Медиагиганты. Как крупнейшие медиакомпании выживают на рынке и борются за лидерство. Москва : Альпина-Паблишерс, 2006.
25. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа. Москва : Вильямс, 2009.

26. Форменко В. К. Журналістський менеджмент : методичні матеріали для студентів із спеціальності «Журналістика». Харків, 2007. 23 с.
27. Хаб'юк О. Концептуальні основи медіа-економіки : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 180 с.
28. Хант Л. Основы телевизионного брендинга и эфирного промоушн. Москва : «Галерия», 2001.
29. Чумиков, А. Н. Реклама и связи с общественностью. Москва : Аспект Пресс, 2012. 159 с.
30. Шевченко В. Е. Роль візуального стилю журналу для ідентифікації. URL : <http://nz.uad.lviv.ua/static/media/2-51/44.pdf>.
31. Штефан Р.-Моль. Журналістика : навч. посіб. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 343 с.
32. Шульц Д., Барнс Б. Стратегические бренд-коммуникационные кампании. Москва : Изд. Дом Гребенникова, 2004.
33. Ястребов А. П. Информационный маркетинг – основа инновационного развития производства в условиях глобализации экономики. Санкт-Петербург : ГУАП, 2003. С. 9–38.